

Négy magyar kutató nyert 2 millió eurós európai csúcstámogatást

Két idegtudományi, egy matematikai és egy politikatörténeti projektpályázott eredményesen az Európai Kutatási Tanács (European Research Council, ERC) pályázati támogatására, a Consolidator Grantre. Makara Juditot az NKFI Hivatal úgynevezett „ERC rásegítő pályázata” is segítette az európai csúcstámogatás elnyerésében.

Az ERC Consolidator Grant a már önálló kutatócsoporttal és független kutatási programmal rendelkező, de még annak megszilárdításán dolgozó kutatóknak szól. A legfeljebb 2 millió euró támogatásra öt éves, kiemelkedő felfedezést vagy tudományos áttörést ígérő, megvalósítható kutatási tervvel lehet pályázni.

A Consolidator Grantre idén 2538 kutatási terv érkezett a bírálóbizottságokhoz, melyek 13 százalékát, vagyis 329 tervet ítéltek támogatásra méltónak. A támogatások összesen 630 millió eurót tesznek ki, az összeget az Európai Unió Horizont 2020 programja biztosítja. Az összegzés szerint a támogatottak 32 százaléka volt nő, továbbá a most induló öt éves kutatási programok előreláthatólag 2000 új munkahelyet teremtenek.

A sikeresen pályázó **Makara Judit** (MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet) 2011-ben a Lendület program egyik nyerteseként tért vissza Magyarországra az amerikai Howard Hughes Medical Institute-ből és alapított önálló kutatócsoportot a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetben. Érdeklődésének középpontjában a dendritek, vagyis az idegsejtek azon nyúlványai állnak, amelyek a más sejtektől érkező információt fogadják. Makara Judit és munkatársai kutatása a memóriafolyamatokban kulcsszerepet játszó, hippocampus nevű agyterületre koncentrál, azon belül is elsősorban az ún. CA3 területre, amelyet hálózati felépítése miatt régóta az asszociatív emléktárolás és - előhívás fontos állomásának tartanak. A kutatónő az NKFI Hivatal [„Az Európai Kutatási Tanács \(ERC\) kutatók számára meghirdetett pályázataihoz kapcsolódó hazai támogatott pályázatok \(ERC_HU_15\)”](#) felhívásának második fordulójában hazai forrásból (az NKFI Alapból) is elnyert 45 millió forintot még 2016-ban – munkájának folytatásához és az újabb ERC-fordulóban való eredményes pályázáshoz.

Szabadics János ugyancsak a Lendület program keretében alakított önálló kutatócsoportot szintén az MTA KOKI-ban, kutatási programjuk keretében most az idegsejtek hosszabb nyúlványait, az axonokat vizsgálják. A kis átmérőjű axonok behuzalozzák az egész idegrendszert, hogy az egyes idegsejtektől több ezer másik idegsejthez juttassák el az idegi információt. Bár ezeknek az apró sejtalkotóknak óriási a jelentőségük, mégsem tudunk róluk eleget, többek között azért, mert korábban az általános méretű axonok elérhetetlenek voltak a megfelelő részletességű biológiai betekintést nyújtó vizsgálati módszerek számára.

Pete Gábor az MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa. Fő érdeklődési területe a valószínűségszámítás és a statisztikus mechanika. ERC-nyertes projektje keretében a függvények zajérzékenységét vizsgálja.

A három akadémiai kutatón kívül Magyarországról még **Egry Gábor**, a Politikatörténeti Intézet munkatársa nyerte el az ERC Consolidator Grantet.

Az Európai Unió legnagyobb, felfedező kutatásokat támogató pályázati rendszerét az Európai Kutatási Tanács (European Research Council, ERC) működteti. Feladata, hogy hosszú távra szóló, vonzó finanszírozást nyújtson az úttörő, magas kockázattal járó, de magas megtérülést ígérő kutatások támogatására. [Magyarország kiemelkedően teljesít az EU13 régióban az ERC pályázatok terén](#): az utóbbi 10 évben az összes támogatás 40 százalékát Magyarországon dolgozó kutatók szerezték meg.

Az MTA kutatóinak projektjeiről további információk az mta.hu cikkében olvashatók.